

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Mokslo ir mokslinė komunikacija: atviroji prieiga	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	5 ECTS	seminarai	

Dalyko anotacija

Kurso tikslas – analizuoti mokslo komunikacijos sistemą, jos kaitą, išmanyti intelektualinę nuosavybę mokslo komunikacijoje, atvirąją prieigą ir suvokti jos reikšmę, analizuoti ir vertinti mokslo atvirumo tendencijas ir praktikas; išmanyti ir taikyti kritinius, analitinius, mokslo komunikacijos auditorijų, mokslo komunikacijos tikslų, suinteresuotųjų, mokslo komunikacijos pranešimo vertinimo, mokslinių tyrimų rezultatų pristatymų naudojant įvairius komunikacijos kanalus ir mokslo komunikacijos principus.

Kurso tematika

Mokslo komunikacija: mokslo komunikacija visuomenei (mokslo populiarinimas, angl. *Science Communication* arba *Public Understanding of Science* (PUS) arba *Public Engagement with science* (PES) ir komunikacija specialistų auditorijai (mokslinė komunikacija, angl. *Scholarly Communication*). Mokslo populiarinimo ir mokslinės komunikacijos sąsajos. Mokslinių žinių kūrimo modelių kaita. Linijinė mokslinė komunikacija. Mokslinė komunikacija tinklu.

Intelektinė nuosavybė mokslo komunikacijoje. Atviroji prieiga mokslinėje komunikacijoje. Atvirosios prieigos moksliniai žurnalai, atvirosios prieigos moksliniai archyvai, saugyklos, bibliotekos. Atvirieji moksliniai duomenys. Mokslinių tyrimų pakartojamumo problema (atkuriamumo krizė) (angl. *Crisis of Reproducibility*): Duomenimis grįstas tyrimų pakartojamumas (angl. *Data-driven Replications*). Atvirasis mokslas.

Mokslo komunikacijos ekosistema: tikslas, komunikatoriai, auditorijos. Mokslo komunikacijos suinteresuotieji. Mokslo komunikacijos pranešimas. Mokslo komunikacijos ir rizikos komunikacija. Mokslo komunikacija ir socialinių medijų platformos.

Studijų forma

1. Individualios konsultacijos su dalyką kuruojančiais dėstytojais.
2. Individualus mokslinės literatūros studijavimas ir mokslinio referato, skirto atvirosios prieigos išteklių (disertacijos tema) analizei rengimas arba individualus mokslinės literatūros studijavimas ir mokslo komunikacijos pranešimo (disertacijos tema) rengimas.

Atsiskaitymo forma

1. Mokslinis referatas skirtas atvirosios prieigos išteklių (disertacijos tema) analizei (5000–10 000 spaudos ženklų) arba mokslo komunikacijos pranešimo (pasirinktinai: mokslo populiarinimo pranešimas tekstu – 5000–10 000 spaudos ženklų; vaizdo, garso mokslo populiarinimo pranešimas – iki 3 min. (gali būti ir multimedijinis mokslo populiarinimo pranešimas, apimtis nustatoma pagal vyraujančią mediją); mokslinio pranešimo – konferencijos pranešimo (iki 10 min.) rengimas ir pristatymas.

2. Diskusija žodžiu, plačiau pristatant ir interpretuojant mokslo komunikacijos referate iškelta problematiką.

Pagrindinė literatūra

Stonkienė, M., Pečiulis, Ž., Matkevičienė, R. ir kt. (2012). *Mokslo komunikacija: e. išteklius: VU Prieiga registruotiems VU vartotojams.*

Stonkienė, M., Atkočiūnienė, Z.O., Matkevičienė, R. (2009). *Autorių teisės mokslo komunikacijoje: monografija, VU: VUL*

Pinfield, S., Wakeling, S., Bawden, D., Robinson, L. (2020). *Open access in theory and practice: The theory-practice relationship and openness* (p. 256). Taylor & Francis. <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/39922>

Bosman, J., & Kramer, B. (2016). Views on innovation-The scholarly communication landscape and changing research workflows. https://chemrxiv.org/articles/presentation/Views_on_innovation_The_scholarly_communication_on_landscape_and_changing_research_workflows_/3185293

Davey, T. (2017). Converting university knowledge into value: how conceptual frameworks contribute to the understanding of the third mission role of European universities. *International journal of technology transfer and commercialisation*, 15(1), 65–96. <https://www.inderscienceonline.com/doi/abs/10.1504/IJTTC.2017.084637>

Fecher, B., Friesike, S., Hebing, M., Linek, S. (2017). A reputation economy: how individual reward considerations trump systemic arguments for open access to data. *Palgrave Communications*, 3(1), 1–10. <https://www.nature.com/articles/palcomms201751>

Green, T. (2019). Is open access affordable? Why current models do not work and why we need internet-era transformation of scholarly communications. *Learned Publishing*, 32(1), 13–25. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/leap.1219>

Hook, D., Hahnel, M., Calvert, I. (2019). The ascent of open access. *Digital Science*. https://digitalscience.figshare.com/articles/report/The_Ascent_of_Open_Access/7618751/files/14162885.pdf

May, C. (2020). Academic publishing and open access: Costs, benefits and options for publishing research. *Politics*, 40(1), 120–135. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0263395719858571>

Nielsen, M. (2012). *Reinventing Discovery: The New Era of Networked Science*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Wenaas, L. (2019). Open Access: A Remedy to the Crisis in Scientific Inquiry? Iš *Social Philosophy of Science for the Social Sciences*/ Jaan Valsiner, ed.; Springer Nature Switzerland AG, 2019. ISBN 978-3-030-33099-6 (eBook) <https://doi.org/10.1007/978-3-030-33099-6> https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-33099-6_13

Zuiderwijk, A., Shinde, R., Jeng, W. (2020). What drives and inhibits researchers to share and use open research data? A systematic literature review to analyze factors influencing open research data adoption. *PloS one*, 15(9), e0239283.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo krytyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Marija Stonkienė	Doc. dr.	JANIŪNIENĖ, Erika, STONKIENĖ Marija. University teachers training during COVID19: knowledge sharing behaviour in a community of practice at Vilnius university (2020) <i>13th International Conference of Education, Research and Innovation: Conference Proceedings 9th-10th</i>

		<p>November 2020, p. 2656–2664, ISBN 978-84-09-24232-0.</p> <p><u>STONKIENĖ, Marija, JANIŪNIENĖ, Erika</u> (2020). Tinklaidės neformaliajame mokymesi: socialinių medijų naudojimas asmeninės mokymosi aplinkos, asmeninio mokymosi tinklo kūrimui. <i>Informacijos mokslai</i>, 88, p. 46–65.</p> <p><u>MATKEVIČIENĖ, Renata, STONKIENĖ, Marija</u>, (2019). Public interest in the Lithuanian media: protection of human rights initiated by individual as a case of the public interest in the Lithuanian online media. <i>Public interest communication: selected articles</i>. Turība University, Riga, 2019, p. 95–129.</p> <p><u>STONKIENĖ, Marija, ŠUPA, Maryja, JANIŪNIENĖ, Erika</u> (2019). Audience participation in the creation and dissemination of public interest-related content in Lithuanian online media. <i>Public interest communication: selected articles</i>. Turība University, Riga, 2019, p. 186–232.</p> <p><u>STONKIENĖ, Marija; MATKEVIČIENĖ, Renata; VAIGINIENĖ, Erika</u> (2016). Evaluation of the national higher education system's competitiveness: theoretical model. <i>Competitiveness Review: An International Business Journal</i>, ISSN 1059-5422, vol. 26, iss. 2, p. 116–131.</p>
Renata Matkevičienė	Doc. dr.	<p><u>MATKEVIČIENĖ, Renata</u>. How media constructs topics on public interest: case of internet media reaction to the political corruption scandal in Lithuania in 2016 // <i>Public interest communication: selected articles</i> / editor-in- chief Renata Matkevičienė, Andris Petersons. Riga : Turība University, Ltd., 2019. p. 64–77. ISBN 9789934543227.</p> <p><u>MATKEVIČIENĖ, Renata</u>. Politikų ir žiniasklaidos sąveikos: cinizmas kaip politinės komunikacijos stilius = Interactions of politicians and media: cynicism as political communication style // <i>Parlamento studijos</i>. Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. 2019, Nr. 26, p. 26–44. ISSN 1648-9896. eISSN 1822-749X. Prieiga per internetą: <http://www.parlamentostudijos.lt/Nr26/files/26-44.pdf>.</p>

		<p>STONKIENĖ, Marija; MATKEVIČIENĖ, Renata. Public interest in the Lithuanian media: protection of human rights initiated by individual as a case of the public interest in the Lithuanian online media // <i>Public interest communication: selected articles / editor-in- chief Renata Matkevičienė, Andris Petersons</i>. Riga : Turība University, Ltd., 2019. p. 95–129. ISBN 9789934543227.</p>
		<p>TAMUTIENĖ, Lina; MATKEVIČIENĖ, Renata. Quality in the higher education sector: comparison of communication of criteria for quality assurance in webpages of state universities in Lithuania and Latvia. <i>Acta Prosperitatis</i>. Riga, Turība University, 2019, No. 10, p. 109–130. ISSN 1691-6077.</p>
		<p>MATKEVIČIENĖ, Renata; STONKIENĖ, Marija. Viešasis interesas žiniasklaidoje: asmens iškelta vartotojų teisių apsaugos problema kaip viešojo intereso atvejis Lietuvos interneto žiniasklaidoje // <i>Informacijos mokslai</i>. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. 2018, t. 82, p. 36–49. ISSN 1392-0561. eISSN 1392-1487.</p>
		<p>MATKEVIČIENĖ, Renata. Trust In Governmental Institutions Is The Main Requirement For Effective New Public Governance. <i>New Media and New Public Governance: The Strategic Communication Approach</i>. Vilnius University, Turība University. – Trnava : University of Ss. Cyril and Methodius, 2017. p. 15–38. ISBN 978-80-8105-844-8.</p>

Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2021 m. vasario 15 d., protokolo Nr. (4.10) 160000-KT-42

Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė